

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/50/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712215825
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8712215825.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej, v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, proti žalovaným: 1. W. G., nar. X. X. XXXX, naposledy bytom X. XXX, O. G., toho času na neznámom mieste, 2. R. G., nar. XX. X. XXXX, naposledy bytom X. XXX, O. G., toho času na neznámom mieste, 3. E. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom X. F. XXX, toho času na neznámom mieste, žalovaní zastúpení opatrovníkom JUDr. F. M., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu F., o zaplatenie 2 799,23 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 25. 10. 2013 č.k. 21C/49/2013-55 rozhodol

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd 1. stupňa zrušil platobný rozkaz č.k. 21C/49/2013 zo dňa 4. 3. 2013. Žalovaným v 1. až 3. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 603, 69 Eur s prísl. ako aj trovy konania vo výške 167,50 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zastavil konanie v príslušenstve istiny vo výške 6,99% ročného úroku z omeškania zo sumy 2 691,41 Eur od 1. 10. 2012 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia poukázal súd 1. stupňa na to, že 10. 1. 2006 žalobca uzavrel so žalovaným v 1. rade ako dlžníkom a so žalovanou v 2. rade ako spoludlžníkom zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho úveru vo výške 3 319,39 Eur. Žalovaní v 1. a 2. rade sa dohodli so žalobcom, že sú dohodnutým účelom viazaní, teda mimoriadny medziúver prípadne stavebný úver môže byť používaný na financovanie bytových potrieb zvolenou formou na území SR. Dňa 9. 2. 2011 bolo žalovanému v 1. rade zaslané odstúpenie od zmluvy z dôvodu, že ročné splátky neuhradil ani v dodatočnej lehote. Z toho dôvodu ostal v omeškani na účte stavebného sporenia s viac ako dvoma vkladmi po dobu dlhšiu ako 2 mesiace a na účte mimoriadneho medziúveru s viac ako 2 splátkami. Žalovanému v 3. rade ako ručiteľovi bolo odstúpenie od zmluvy doručené 9. 2. 2011. Žalovaná suma pozostáva z istiny 2 691,41 Eur a úroku z omeškania k 30. 9. 2012 vo výške 107,82 Eur. Súd 1. stupňa poukázal na ustanovenia § 54 a nasledujúcich OZ ako aj Smernicu rady č. 93/13/EHS. Zdôraznil, že uplatnená istina vo výške 2 799,23 Eur nebola žalobcom žiadaná oprávnené v celom rozsahu a z úradnej povinnosti súd prihliadal na nepriateľné súdne podmienky. Nepri znal nárok žalobcu spočívajúci vo vyúčtovaní si poplatkov za predžalobné upomienky, ktoré ani nie sú súčasťou spisu, čo však na veci nič nemení a to v sumách 24,80 Eur, 3x 25 Eur, teda spolu 99,80 Eur, ako aj poplatok za vedenie účtu, celkovo v sume 95,74 Eur. Vedenie účtu spotrebiteľa slúži pre účely žalobcu a v súvislosti

s týmto nárokom súd 1. stupňa poukázal na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe z 3. 5. 2010. Žalobu teda v sume o zaplatenie 195,54 Eur zamietol ako nedôvodnú, odôvodnil tiež čiastočné zatavenie konania vzhľadom na späťvzatie žaloby v časti príslušenstva pohľadávky. O trovách konania účastníkov rozhodol súd 1. stupňa podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý v tejto časti navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec do 1. stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania žalobca poukazuje na to, že súd 1. stupňa sa nezaoberal aplikáciou Obchodného zákonníka, v ktorom je upravená zmluva o úvere. V zmysle § 497 obch. z. žalobca uzavrel so žalovanými v 1. a 2. rade zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere. Rozsudok je v tejto časti nepreskúmateľný, na koľko nie sú zrejmé dôvody, prečo súd nepoužil obch. zákonník. Zamietnutie návrhu v prevyšujúcej časti súd 1. stupňa nezdôvodnil konkrétnou aplikáciou Smernice rady 93/13/EHS. Podľa názoru žalobcu boli poplatky účtované v súlade so zákonom č. 310/1992 zb. a z. č. 483/2001 zb. zákona o bankách. Posledná novela zákona o bankách zakázala požadovať náhradu poplatkov a nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu, avšak týka sa to úverového vzťahu splatného po 9. 6. 2013. Novela nadobudla účinnosť od 10. 6. 2013. Predmetom tohto súdneho konania je vzťah uzatvorený v roku 2006 a tiež ide o poplatky splatné pred dátumom 10. 6. 2013. Žalobca nesúhlasí s tým, že vedenie účtu je iba v prospech žalobcu. Poukazuje na článok I. bod 2 Smernice 93/13/EHS. Žalobca, ako banka, od odstúpenia od zmluvy nebol obmedzený osobitnou právnou úpravou pri účtovaní poplatkov za upomínanie z dôvodu porušenia zmluvných povinností zo strany žalovaných. Vzhľadom k týmto skutočnostiam považuje zamietnutie návrhu v časti poplatkov iba s poukazom na § 54 ods. 2 OZ ako nejasné a nepreskúmateľné rozhodnutie, pričom zdôraznil, že otázka poplatkov za vedenie účtu je riešená v čl. II zmluvy o úvere. Žalovaní o tejto povinnosti mali vedomosť. V zmysle týchto dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalovaní v 1. až 3. rade sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu a teda vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania, v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to spolu s konaním, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo. Vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie dôvodné nie je.

Podľa § 52 ods. 1 OZ v znení platnom k 30. 1. 2006, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 53 ods. 1 citovaného zákona, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 54 ods. 1, 2 citovaného zákona, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobca spolu so žalovanými uzatvoril zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 30. 1. 2006, v súlade s ktorou poskytol žalovaným v prvom a druhom rade mimoriadny medziúver vo výške 3 319,39 Eur. Žalovaní v prvom a druhom rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99% pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 19,35 Eur a do nasporenia 45% cieľovej sumy sa žalovaní v prvom a druhom rade zaviazali vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady vo výške 23,24 Eur mesačne. Po pridelení cieľovej sumy zo zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní v prvom a druhom rade zaviazali splácať

stavebný úver vrátane úrokov pravidelnými mesačnými splátkami 25,82 Eur. Pokiaľ ide žalovaného v treťom rade, tento prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku ak táto nebude splnená zo strany žalovaných v prvom a druhom rade. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností žalovanými v prvom a druhom rade, ktorí boli v omeškaní so splácaním dohodnutých splátok, žalobca odstúpil od zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere listom zo dňa 9. 2. 2011 s tým, že vyzval žalovaných v prvom a druhom rade na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov pred dohodnutou dobou splatnosti. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovaným v prvom a druhom rade doručené dňa 17. 2. 2011 a taktiež oznámenie o odstúpení od zmluvy prevzal žalovaný v treťom rade 18. 2. 2011.

Nie sú pochybnosti v tom zmysle, že spor vznikol zo zmluvy uzatvorenej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a spotrebiteľmi jeho úverovej služby, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a že sporný vzťah sa má posúdiť vo svetle cieľov Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Právny inštitút odstúpenia od zmluvy je upravený inak v Obchodnom zákonníku ako aj v Občianskom zákonníku. Obchodný zákonník v ustanovení § 349 ods. 1 zánik zmluvy viaže na okamih, keď prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane. Zánik zmluvy teda nastáva v dobe účinnosti úkonu, ktorým oprávnená osoba odstúpila od zmluvy. Tým sa Obchodný zákonník odlišuje od Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom upravené alebo účastníkmi dohodnuté inak (§ 48 ods. 2 OZ). Právna úprava odstúpenia od zmluvy obsiahnutá v OZ je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľia vzdať nemohli. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 54 ods. 1, 2 OZ na ktoré už vyšiel už odvolací súd poukázal.

Zmluvnou podmienkou je aj posudzovanie právneho rámca zmluvy to znamená, či ide o aplikáciu obchodného práva alebo občianskeho práva a práve v tomto smere ustanovenie § 54 ods. 1 OZ predstavuje garanciu pre spotrebiteľov v tom zmysle, že si nemôžu zhoršiť svoje zmluvné (a teda i právne) postavenie, bez ohľadu na to, aké dojednania sú uvedené v spotrebiteľskej zmluve a taktiež je táto ochrana zakotvená v ustanovení § 52 ods. 2 OZ. Tieto právne predpisy zaručujú prednostnú aplikáciu tých právnych predpisov na spotrebiteľský právny vzťah, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie práve za účelom princípu zákazu zhoršenia zmluvného postavenia spotrebiteľov v právnom vzťahu s dodávateľom.

Predmetná vec sa týka práva EÚ (Smernica rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Treba však zdôrazniť, že pokiaľ sa neberie do úvahy výber sumy úveru a podpis tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy, preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 OZ. Odvolací súd nemá pochybnosti o súlade ustanovenia § 54 ods. 1 OZ s právom EÚ, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľov aj prísnejšie ustanovenia než aké odporúča smernica rady 93/13/EHS (čl. 8 Smernice rady 93/13/EHS). §54 ods. 1 OZ treba preto vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník) ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo.

Odstúpením od uzatvorenej zmluvy zo strany žalobcu sa zmluva v súlade s občianskoprávnou úpravou od začiatku zrušila a žalobca z takto zrušenej zmluvy nemôže voči žalovaným uplatňovať nároky v podobe dohodnutých zmluvných úrokov vrátane poplatkov za bežný účet či zmluvné pokuty. Zo zrušenej zmluvy vzniklo žalobcovi právo domáhať sa voči žalovaným vydania bezdôvodného obohatenia, podľa zásad upravených v § 451 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Je tiež potrebné poukázať na nejasnosti zmluvnej podmienky o odstúpení, ktorá predpokladá zúčtovanie poplatkov bez ich konkretizácie. Odvolací súd v závere zdôrazňuje, že tunajší súd už judikoval definíciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorou sa rozumie aj netransparentné či neurčité zmluvné ustanovenie (rozsudok KS Prešov, spis. zn. 18Co109/2011). Za neprijateľnú považoval v uvádzanom rozhodnutí odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po

materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

Zo zreteľom na všetky tieto dôvody je tak rozhodnutie súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti pokiaľ ide o úhradu žiadaných poplatkov správne a odvolací súd poukazujúc na uvedené rozsudok vo výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovaným v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.